

**Міністерство освіти і науки України
Ministry of Education and Science of Ukraine
Близькосхідний технічний університет
(Middle East Technical University (METU) (Turkey)
Венеціанський Університет Ка-Фоскарі
(Ca' Foscari University of Venice) (Italy)
Інститут філософії НАН України
Institute of Philosophy of the National Academy of Sciences of Ukraine
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
M.P.Dragomanov National Pedagogical University
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Oles Honchar Dnipro National University**

ОСВІТА І НАУКА У МІНЛИВОМУ СВІТІ: проблеми та перспективи розвитку

**МАТЕРІАЛИ
Міжнародної наукової конференції**

29-30 березня 2019 р.

Частина I

**Proceedings of the International Scientific Conference
Education and Science in a Changing World:
Problems and Prospects for Development**

**Dnipro, Ukraine
March 29-30, 2019**

Part I

**Дніпро
2019**

Редакційна колегія:

Оковитий Сергій Іванович, д.х.н., проф., проректор з наукової роботи Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Токовенко Олександр Сергійович, д.філос.н., проф., декан факультету суспільних наук і міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Трампус Антоніо, доктор наук з історії, професор Департаменту лінгвістики та порівняльних культурних досліджень Венеціанський Університет Ка-Фоскарі (Ca' Foscari University of Venice), Італія.

Октай Танзевер, доктор філософії з політичних наук, професор, декан факультету міжнародних відносин Близькосхідного технічного університету (Middle East Technical University (METU)), м.Анкара, Турція.

Іщенко Ігор Васильович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Хамітов Назіп Віленович, д.філос.н., проф., провідний науковий співробітник відділу філософської антропології Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України

Крилова Світлана Анатоліївна, д.філос.н., проф., завідувач кафедри філософської антропології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

Висоцький Олександр Юрійович, д.політ.н., проф., професор кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Кривошеїн Віталій Володимирович, д.політ.н., проф., завідувач кафедри соціології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Третяк Олексій Анатолійович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри політології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Окороков Віктор Броніславович, д.філос.н., проф., завідувач кафедри філософії Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Ключник Руслан Максимович, к.політ.н., доцент кафедри політології та міжнародних відносин Університету імені Альфреда Нобеля.

Міхейченко Марія Анатоліївна, к.політ.н., доц., доцент кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

О 72 Освіта і наука у мінливому світі: проблеми та перспективи розвитку. Матеріали Міжнародної наукової конференції. 29-30 березня 2019 р., м.Дніпро. Частина I. / Наук. ред. О.Ю.Висоцький. — Дніпро: СПД «Охотнік», 2019. — 400 с.

У збірник вміщено матеріали Міжнародної наукової конференції «**Освіта і наука у мінливому світі: проблеми та перспективи розвитку**», що присвячені осмисленню найбільш важливих наукових та освітніх проблем сучасності, окресленню перспектив їх вирішення, розробці стратегій подальшого розвитку наукового та освітнього потенціалу в світовому контексті, узагальненню досвіду викладання та визначенню шляхів реалізації виваженого підходу до оптимізації освітніх практик з огляду на нові виклики та кращі світові досягнення. Рекомендовано для студентів, аспірантів і викладачів вищих навчальних закладів, науковців.

© Колектив авторів, 2019

© ДНУ ім. Олеся Гончара, 2019

Громадою звертається до громадської організації з пропозицією співпраці, отримавши запит від інструктора курсу (course instructor). А бо ж Центр Партнерства з Громадою приймає пропозиції від самих громадських організацій, ретельно розглядає ідею їх проекту та підшукує студентів того курсу та напряму навчання, що найбільше відповідає вимогам до знань та вмінь даної громадської організації [2].

2) залучення студентів до громадської діяльності шляхом отримання практичного досвіду громадського долучення, що вказується у документі про позанавчальну діяльність студента (Co-Curricular community-engaged learning), що вже не є академічною дисципліною. Таке навчання зосереджене на громадських потребах та проектах, що включають чітко організовану професійну підготовку та критичні оцінку студентами отриманого досвіду, що дає значно більше ніж просто волонтерство. Перед тим як розпочати волонтерську діяльність у громадській організації, студентам проводять навчальні майстер-класи (training workshops), які готують молодь до активної участі у вирішенні проблем з якими стикається громада. Для того щоб студенти краще збагнули соціальні, культурні, політичні аспекти своєї громадської діяльності, їм пропонується рефлексія – можливість поміркувати та описати свій досвід опанування нових вмінь та знань. Таким чином громадська організації отримує користь в особі підготовлених студентських лідерів, в той час як студенти шляхом свого долучення до діяльності громадської організації опановують концепції навчання, тренують лідерські навички, що є надзвичайно важливими для соціальних змін та розвитку громади в цілому.

Список використаних джерел

1.Center for community partnership, University of Toronto URL: <https://www.studentlife.utoronto.ca/ccp/partners> (дата звернення: 12.03.2019). 2.Community-engaged learning URL: <https://www.studentlife.utoronto.ca/ccp/community-engaged-learning> (дата звернення: 12.03.2019).

А. С. Маслак, Г. П. Черненко, А. В. Долгих

РОЛЬ МЕЖПРЕДМЕТНЫХ СВЯЗЕЙ В ФОРМИРОВАНИИ КЛИНИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ У СТУДЕНТОВ-МЕДИКОВ ПРИ ИЗУЧЕНИИ БИОЛОГИЧЕСКОЙ ХИМИИ

Формирующей основой современного национального стандарта медицинского образования является совокупность компетенций, становление которых начинается уже при изучении фундаментальных дисциплин, краеугольным камнем которых является курс биологической и биоорганической химии. Компетенции предполагают широкую эрудицию, которая, в свою очередь, основывается на способности к интегрированному мышлению и универсальному мировоззрению у обучающихся, что требует применения в сфере образовательной деятельности междисциплинарных проблемно-ориентированных технологий обучения [1]. Предмет «Биологическая и биоорганическая химия» достаточно сложен и для его понимания необходимы знания о строении структур на макро- и микроскопическом уровнях, их взаимодействии, влиянии эндогенных и экзогенных факторов, вариантах нормы, а также возрастных особенностей. Необходимым познавательным элементом в процессе изучения материала отдельных тем является рассмотрение структуры и функции на всех уровнях организации человеческого организма с позиций взаимосвязи и непрерывных взаимоотношений, что становится важным мотивационным фактором при обучении и освоении врачебной специальности; позволяет сформировать у студента целостное восприятие материала для его успешного использования на клинических кафедрах [2]. Так, изучение энергетического обмена, который в рамках биохимии начинается с усвоения абстрактных реакций цикла трикарбоновых кислот и последующих окислительно – восстановительных реакций в дыхательных цепях

митохондрий, приймає риси реальних подій в контексті зв'язи цих реакцій зі структурою митохондриальних мембран, їх цілісності, забезпечуючої на- тивну архітектуру ферментних комплексів; розглядає можливі причини пошкоджень мембран, залежності процесу від стану життєво важливих орга- нов (серцево – судинної системи, печінки, гормонального фону), образу життя і проистекаючі клінічні аспекти. В ході вивчення цієї теми у студента фор- мується чітке уявлення про те, що нормальна життєдіяльність людини зиждеться на функціонуванні в митохондріях циклу трикарбонових кислот, ко- торий забезпечує організм необхідним кількістю енергії в присутстві достатнього кількості кисню. Розгляд наслідків порушення нор- мальної оксигенації (гіпоксії з наступною ішемією) є важливим етапом розуміння механізмів розвитку клітинної деструкції в ішемізованих орга- нах. Прослідковуючи логічну ланку біохімічних і патофізіологічних собы- тій студент розуміє, що ішемічне пошкодження митохондрий призводить до порушенню процесів окислювального фосфорилювання, зниженню рівня АТФ, розвитку клітинного енергетичного дефіциту, компенсаторної активації анаэ- робного гліколізу, ацидозу (внаслідок накоплення кислих продуктів), поруше- нню іонного балансу, пошкоджуючого накоплення Ca^{2+} в клітці і як фінал – клітинної деструкції. На ці уявлення студент буде опиратися в межах курсів фізіології і патофізіології при розгляді ендогенних механізмів боротьби з гіпоксією для підтримання митохондриального окислювального фосфо- рилювання (як компонента аеробного дихання) шляхом активації синтезу 2,3- дифосфогліцерату, NO-опосередованих сигнальних подій, а також збільшення мережі капілярів для полегшення дифузії кисню з мікроциркуляторного русла в тканини. Стане зрозумілим механізм дії фармакологічних препара- тів - цитопротекторів, зокрема сукцинату, який в наші часи є певним елементом протезування енергетичного дефіциту при будь-якому критич- ському стані через його здатність нормалізувати функціонування циклу Кребса. Таким чином у майбутнього лікаря складається цілісне уявлення про багатомірність процесів, що відбуваються в організмі людини, що в кінці фор- мує в нього необхідні компетенції, базуючі на вмінні керувати зна- ннями і інформацією [3].

Список використаних джерел

1. Сибірцев В. Професійна компетентність учасників інноваційного навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі /В.Сибірцев// Теорія та методика управління освітою – 2010.- № 3.- С.1-10. 2. Мингаирова А.Г. и др. Клиническое мышление: проблемы формирования и развития. Медицинский альманах, № 2 (47), 2017, с.28-29. 3. Дебердеев И.Р. Роль клинического мышления в профессиональной деятельности врача. Медицинские интернет – конференции: <https://medconfer.com/files/archive/2014-11/2014-11-81-T-4317.pdf>.

І. Ю. Кузьміна, Н. А. Сафаргаліна-Корнілова, О. О. Павлова

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ

Розвиток нової системи підготовки майбутніх лікарів передбачає впровадження в навчальний процес вищих навчальних закладів (ВНЗ) сучасних педагогічних та наукових інновацій відповідно до світових стандартів. Завдання вищої медичної школи полягає в тому, щоб долучити студентів до норм життя, прийнятих в суспільстві, моралі, етики, деонтології, які формують переконання лікаря, його життєву позицію, залежать від знань і уявлень про них [2]. Здійснювані вчинки, дії, звички без усвідомлення їх суспільної значущості можуть носити випадковий характер і не